

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวกับระเบียบของโรงเรียน

กาญจนา หาลิตะพันธ์¹ กล่าวว่าระเบียบที่เหมาะสมที่สุดนั้น จะต้องให้นักเรียนมีโอกาสเล่น อภิปรายและเห็นชอบ นักเรียนจึงพร้อมปฏิบัติตาม

พริ้ง หันนาคินทร² กล่าวว่าระเบียบของโรงเรียนต้องเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน และระเบียบในแต่ละโรงเรียนอาจแตกต่างกันไปบ้าง เพื่อสอดคล้องกับปรัชญาและวัฒนธรรมในโรงเรียนนั้น ๆ

สำนึก สุ่มิตร³ ได้ให้ทัศนะว่า ระเบียบจะต้องมาจากนักเรียน ความสำคัญอยู่ที่การฝึกให้นักเรียนมีวินัย เพื่อประพฤติในทางที่ถูกต้อง และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ครูมีบทบาทในการควบคุมปัญหาทางวินัยของนักเรียนและระเบียบที่เหมาะสมนั้น ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมสร้าง และสอดคล้องกับวัย, วุฒิภาวะของนักเรียน ตลอดจนสภาพสังคม

¹กาญจนา หาลิตะพันธ์, "วินัยในตนเอง," ชุมนุมทางวิชาการ, กรมส่งเสริมการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2510), หน้า 193-201

²พริ้ง หันนาคินทร, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 196-217

³สำนึก สุ่มิตร, วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของชาติ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2503), หน้า 60

ปัญหาทางวินัยของนักเรียน

เกี่ยวกับปัญหาทางวินัยที่สำคัญ ๆ ของนักเรียน เสงี่ยม อินภิรมย์¹ ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ จำนวน 40 โรงเรียน พบว่าปัญหาสำคัญทางวินัยของนักเรียนได้แก่ การหนีโรงเรียน, การมีกิริยาวาจาไม่ดี, ไม่สนใจเรียน, การคดโกง, การทะเลาะวิวาท, การลักขโมย, การก้าวร้าว, การสูบบุหรี่ และพบอีกว่า ปัญหาที่ควบคุมลำบากที่สุดในโรงเรียนรัฐบาลชาย ได้แก่ การหนีโรงเรียน, การพูดปด, การลักขโมย, การทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนรัฐบาลหญิง ได้แก่ การคดโกง, ไม่สนใจเรียน, หนีโรงเรียน, ลักขโมย ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนราษฎร์ชายปัญหาที่ควบคุมยากที่สุด คือ ไม่สนใจเรียน, การต่อสู้, การทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ในโรงเรียนราษฎร์หญิงคือ การพูดปด, พูดสบถสบาน, หนีโรงเรียน ตามลำดับ

ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สนับสนุนให้เห็นว่าปัญหาทางวินัยของนักเรียนที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การหนีโรงเรียน, การมีกิริยาวาจาไม่ดี, การแต่งกายผิดระเบียบ เป็นต้น

สาเหตุที่นักเรียนชอบก่อปัญหาทางวินัย

เกี่ยวกับสาเหตุทำไมนักเรียนมัธยมศึกษา จึงชอบก่อให้เกิดปัญหาทางวินัยนั้น มานะ วีระไพบุลย์² ได้ทำการวิจัยเรื่อง สาเหตุแห่งความผิด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 โรงเรียน ในเขตพระนคร-ธนบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่า เหตุผลที่ชอบปล่อยข้ายเลื้อไวนอกกางเกง เพราะเห็นว่าโก้ - สะดวกสบาย คำตอบรองลงมา คือไปตามรสนิยม ตามสมัยนิยม ทำไปโดยไม่คิดว่าเป็นเรื่อง

¹ เสงี่ยม อินภิรมย์, "การสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร"

(ปริญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2503), หน้า 35

² มานะ วีระไพบุลย์และคณะ, เยาวชนเปิดใจ (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ คุณแม่เชียร ชูสวาสดี, 3 เมษายน 2514), หน้า 3

เสียหาย กลัวเพื่อนจะว่าแต่งตัวเขยไม่ทันสมัย เข้าหมู่เข้าพวกไม่ได้ เหตุผลของการไว้ผมยาว เพราะว่าถ้าไว้ผมสั้นแล้วรู้สึกอาย เป็นคนไม่ทันสมัย เหตุผลที่หนีเรียน เพราะว่าเรียนไม่รู้เรื่อง ครูใช้อารมณ์ในการสอน กลัวครูทำโทษและเกียจคร้าน เหตุผลที่ชอบสูบบุหรี่ เพราะว่าสูบบ่อย ๆ ทำให้ติด สูบเพื่อเข้าสังคม เห็นว่าโก้ และสูบเพราะถูกเพื่อนชักจูง และเหตุผลสำคัญของการยกพวกตีกัน เพราะว่าถูกทำร้ายก่อน เพื่อนฝูงชักจูง รักพวกรักโรงเรียน ตลอดจนถึงต้องการเอาชนะ เหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เน้นให้เห็นว่า เด็กวัยนี้ ประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ เพราะมีลักษณะที่เด่น ๆ คือความอยากรดั่ง ความอยากคือ ความอยากทดลองดู และความรักพวกพ้อง

การแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียน

เกี่ยวกับวิธีการที่ครูจะดำเนินการแก้ไขความผิดทางวินัยนั้น พนมัส หันนาคินทร¹ ได้เสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้ การลงโทษให้เสียบกาย (Corporal Punishment), การลงโทษโดยการกักขัง (Detention), การใช้ค่าเสียหาย (Restitution), การให้สังคมลงโทษ (Social Disapproval), การขู่หรือทำให้ได้อาย (Treats of Humiliation), การพักการเรียนและการไล่ออก (Suspension and Expulsion), ลู่ชาดา สันทรเอ็ม² ได้ให้ทัศนะว่า เมื่อเด็กฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียน ครูควรใช้วิธีการอบรมสั่งสอนแทนการลงโทษรุนแรง และควรใช้ทันทีหลังจาก ที่เด็กกระทำผิด ส่วน ธารง บัวศรี³ เสนอแนะว่า ควรใช้วิธีการดังต่อไปนี้คือ การสำนึกผิด เช่น ขอโทษและควรชี้แจงให้เด็กทราบความผิดของตนด้วย, การตัดสิทธิ์บางอย่างทั้งส่วนตัวและส่วนรวม, การภาคทัณฑ์, การลงโทษแผ่นดิน, การตัดคะแนนการกักขัง, การเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียน, การดูดำทำให้อาย, การเล่นบทบาทเป็นส่วนตัว,

¹พนมัส หันนาคินทร, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทย-วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 211-212

²ลู่ชาดา สันทรเอ็ม, จิตวิทยาเด็ก (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวศึกษา, 2516), หน้า 190-197

³ธารง บัวศรี, หลักการศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวศึกษา, 2506), หน้า 147-162

และการยกย่องสรรเสริญ นอกจากนี้ ประสาท หลักคิลลา¹ ได้เล่นนอกความเห็นเกี่ยวกับ การลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดไว้ว่า ครูควรใช้การว่ากล่าวตักเตือนไม่ใช้วิธีบางอย่าง การลงโทษเยี่ยงนี้เป็นความรับผิดชอบของครูคนนั้นเพียงคนเดียว ความผิดที่ร้ายแรง ส่งเด็กไปหาครูใหญ่และรายงานเรื่องราวโดยละเอียด

สแตนลีย์² (Stanley) ได้ศึกษาวิธีการที่ครูใช้แก้ปัญหาทางพฤติกรรมของเด็ก โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 25 ข้อ ไปยังครู 147 คนในโรงเรียนประถมของสหรัฐอเมริกา พบว่าครูใช้วิธีชี้แจงให้เห็นผิดและถูก 33.4% วิธีเพิ่มหรือลดงานที่มอบหมายให้ทำ 22.5% ใช้วิธีหาสาเหตุว่าทำไมเด็กจึงประพฤติเช่นนั้นแล้วแนะนำแก้ไขใหม่ 14.6% ใช้วิธีลงโทษ 13.9% ใช้วิธียกย่องหรือกระตุ้นให้เกิดความภูมิใจ 9.1% ใช้วิธีส่งไปให้แพทย์ทำการรักษา 2.7% และครูอีก 3.8% ไม่มีคำตอบ

นักรักษา สันทรห้อม³ พบว่าการให้รางวัลที่เด็กชอบมากที่สุด คือการชมเชย ส่วนการลงโทษที่เด็กชอบมากที่สุด คือการตักเตือน, การดุ, การตัดสิทธิ์ ตามลำดับ นอกจากนี้ มีผู้เล่น⁴ ได้ศึกษาพบว่า การฝึกวินัยให้แก่เด็กไทย โดยการให้ความรัก จะส่งเสริมพัฒนาการของความรู้สึกรับผิดชอบ พ่อแม่จะต้องชี้แจงเหตุผล เมื่อเด็กกระทำผิด จะช่วยยั้งเขาเข้าใจ และนำเหตุผลไปประเมินการกระทำของเขา

ดังนั้น ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้ครูชี้แจงนักเรียน ให้รู้อะไรถูกอะไรผิด อะไรควรไม่ควรก่อน การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดควรใช้การลงโทษสถานเบา ก่อน และมุ่งระงับไม่ให้นักเรียนเข้าใจว่าการลงโทษเป็นการแก้แค้น

¹ประสาท หลักคิลลา, ปัญหาสังคม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ก้าวหน้า, 2508), หน้า 172

²William Oliver Stanley, Social Foundation of Education (New York : Dryden Press, 1955), p.184-192

³นักรักษา สันทรห้อม, ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในการลงโทษ. (ปริญาณานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2505), หน้า 59

⁴Paul H. Mussen, Carmichael's Manual of Child Psychology (New York : John Wiley and Sons, 1970), p. 513-514.

ลักษณะการปกครองนักเรียน

ลักษณะการปกครองนักเรียนหมายถึงพฤติกรรมที่ครูแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ กัน เพื่อควบคุมดูแลนักเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบวินัยของโรงเรียน

จรรยา สู่ภาพ¹ ได้กล่าวถึงระบบการปกครอง 2 ชนิดคือ

1. ประชาธิปไตย (Democracy)
2. เผด็จการ (Dictatorship)

และบางครั้งก็ใช้วิธีการที่เรียกว่าเผด็จการในระบอบประชาธิปไตย

สู่ภาพ ปรินญา เลวีและคณะ² ได้แบ่งระบบการปกครองออกเป็น 3 ระบบใหญ่ ๆ คือ

1. ประชาธิปไตย (Democracy)
2. เผด็จการ (Dictatorship)
3. ผสมระหว่างเผด็จการกับประชาธิปไตย (Pseudomophic)

จากการกล่าวถึงระบบการปกครองของ จรรยา สู่ภาพ และ สู่ภาพ ปรินญา เลวีและคณะ จึงสรุปได้ว่า ระบบการปกครองมี 3 ระบบใหญ่ ๆ คือ ประชาธิปไตย, เผด็จการ และ เผด็จการผสมกับประชาธิปไตย

หลักเกณฑ์ของประชาธิปไตย

เอ ดี ลิน ชี³ (A.D. Lindsay) ให้ความเห็นว่าประชาธิปไตยตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า มนุษย์สามารถตกลงทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดร่วมกันได้ แต่ในขณะเดียวกัน แต่ละคนก็ยังสามารถมี

¹จรรยา สู่ภาพ, หลักรัฐศาสตร์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514), หน้า 223

²สู่ภาพ ปรินญา เลวีและคณะ, รัฐศาสตร์ว่าด้วยพื้นฐานการเมืองและการปกครอง (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2521), หน้า 93

³A.D. Lindsay, The Essentials of Democracy (Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 1929), p.35-37

ชีวิตของตนเองได้ ถ้าเราเคารพบุคคลิกภาพของกันและกัน เราก็สามารถหาคุณภาพของ
เสรีภาพ และทำให้แต่ละคนบรรลุซึ่งชีวิตอันเสรีและวิธีการที่ดีที่จะได้มาซึ่งความต้องการอันนี้
คือการศึกษาหรือและถกเถียงกัน

กมล สัมวิเชียร¹ ได้วางหลักเกณฑ์ใหญ่ ๆ ของการปกครองแบบประชาธิปไตยไว้
ดังนี้

1. ผู้ปกครองต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใต้ปกครอง
2. ผู้ใต้ปกครองมีสิทธิเปลี่ยนตัวผู้ปกครองได้เป็นครั้งคราว
3. สิทธิมนุษยชนขั้นมูลฐานของประชาชน ต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง

จากที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่าการปกครองประชาธิปไตยในโรงเรียนนั้น ต้องให้
นักเรียนมีความคิดเห็นและประพฤติในทางเหตุผล มีสิทธิ เสรีภาพ ยึดหยุ่นต่อระเบียบของโรงเรียน
อย่างพอเหมาะพอควร มีการอบรม ตักเตือนชี้แจงให้แก้ตัว รวมทั้งการภาคทัณฑ์ไว้ และใช้มติ
ของคนหมู่มากตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนตามหลักเหตุผล

หลักเกณฑ์ของเผด็จการ

สุภาพ ปรัญญา เสวีและคณะ² กล่าวว่าระบบเผด็จการเป็นระบบที่ให้เสรีภาพของ
ประชาชนในระดับต่ำที่สุด ปกครองโดยผู้นำนิยมซึ่งรวมอำนาจในคนกลุ่มน้อย และมีศูนย์อำนาจ
ปกครองแห่งเดียว มีการบ่อนทำลายศูนย์อำนาจอื่น

จรรยา สุภาพ³ ได้กล่าวว่าระบบเผด็จการมีการจำกัดเสรีภาพของประชาชน ใช้การ
ลงโทษผู้กระทำความผิดรุนแรงตามความเห็นชอบของผู้ปกครอง และผู้ใต้ปกครองต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม
ตามระเบียบคำสั่งอย่างเคร่งครัด

¹ กมล สัมวิเชียร, ประชาธิปไตยกับสังคมไทย (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช, 2520), หน้า 4-12

² สุภาพ ปรัญญา เสวีและคณะ, รัฐศาสตร์ว่าด้วยพื้นฐานการเมืองและการปกครอง
(กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2521), หน้า 237

³ จรรยา สุภาพ, หลักรัฐศาสตร์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514),
หน้า 100

จากที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การปกครองเผด็จการในโรงเรียนนั้น เป็นการปกครองที่ผู้ปกครองใช้อำนาจตามกฎหมายเกณฑ์ที่วางไว้ ตามความเห็นสมควรของตนฝ่ายเดียว การปกครองชนิดนี้มีการลงโทษที่รุนแรงและเป็นตัวอย่างต่อกลุ่ม

หลักเกณฑ์ของ เผด็จการผสมกึ่งประชาธิปไตย

จรรยา สู่ภาพ¹ กล่าวว่าการนำเผด็จการมาใช้ในระบอบประชาธิปไตย ต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชน 2 ประการ

1. ให้ประชาชนมีวินัยมากขึ้นกว่าปกติ
2. ยอมสละเสรีภาพบางประการ

สู่ภาพ ปริญญา เลวีและคณะ² กล่าวถึงการปกครองระบบผลมว่าตั้งอยู่บนความไม่เสมอภาคทางสังคมของผู้แข่งขัน มีการให้สิทธิเสรีภาพในบางเรื่องและบางเรื่องก็จำกัดสิทธิเสรีภาพ

จากที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า การปกครองผลมระหว่างเผด็จการกับประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นการปกครองชนิดที่ผู้ปกครองใช้เหตุผลควบคู่ไปกับอำนาจกฎหมายที่วางไว้ตามความเห็นควรของตน มีการลงโทษแต่ไม่เป็นตัวอย่างของกลุ่ม

การปกครองในโรงเรียน

เล็ถึยร สันทิมารร³ กล่าวว่า ภายหลังจาก 14 ตุลาคม 2516 ความตื่นตัวในการเรียกร้องเสรีภาพ ความเป็นธรรมในสังคมเป็นไปอย่างกว้างขวาง ศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย

¹จรรยา สู่ภาพ, หลักรัฐศาสตร์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514), หน้า 255

²สู่ภาพ ปริญญา เลวีและคณะ, รัฐศาสตร์ว่าด้วยพื้นฐานการเมืองและการปกครอง (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร, 2521), หน้า 105

³เล็ถึยร สันทิมารร, "ดอกไม้ประชาธิปไตยกำลังบาน," วิทยาสาร 22 (9-12 ธันวาคม 2516) : 9

จึงจัดสัมมนา "ประชาธิปไตยในโรงเรียน" ขึ้น ณ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล เมื่อวันที่ 7-8 ธันวาคม 2516 พบว่ายังไม่มีประชาธิปไตยที่แท้จริงในโรงเรียน เพราะครู-อาจารย์ไม่สนับสนุน
 เกรียง กิริติกร¹ กล่าวว่า การสอนระบบการปกครองในโรงเรียน ไม่ใช่สอน
 รัฐธรรมนูญ สอนเรื่องสภาผู้แทนราษฎร ต้องฝึกให้เด็กดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยตั้งแต่เล็ก ๆ
 บุคคลเหล่านี้เมื่อโตขึ้น จะรู้จักช่วยตัวเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมประชาธิปไตย

จากคำกล่าวของ เสถียร สันนิมาธร และเกรียง กิริติกร พอสรุปว่า ยังไม่มีประชาธิปไตยที่แท้จริงในโรงเรียนและการสอนในโรงเรียนยังไม่มีฝึกประชาธิปไตยเพียงพอ จึงตรงกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช² ว่า หลักในการปกครองนักเรียนนั้น ควรดำเนินการในสายกลาง ไม่บังคับหรือปล่อยเด็กจนเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางโรงเรียนควรกวัดขั้นนักเรียนเกี่ยวกับระเบียบของโรงเรียน ซึ่งเน้นให้เห็นว่าโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการฝึกเด็กเป็นคนมีวินัย เคารพระเบียบต่าง ๆ ที่วางไว้

การใช้อำนาจในโรงเรียน

มาเคท³ ทำการวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศการใช้อำนาจในโรงเรียนมัธยมศึกษา และระดับการยอมรับหรือปฏิเสธระเบียบของโรงเรียน โดยแยกศึกษาเป็นโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ศึกษาจากเด็กเกรด 10 และ 12 ในโรงเรียนรัฐบาล 3 แห่ง ในโรงเรียนราษฎร์ชาย 3 แห่ง โรงเรียนราษฎร์หญิง 3 แห่ง โรงเรียนสหศึกษา 3 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลตามสังกัดโรงเรียน เพศ และระดับชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า สังกัดโรงเรียนแตกต่างกันจะมี

¹ เกรียง กิริติกร, การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศึกษาสัมพันธ์, 2517), หน้า 4

² คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับครูผู้ปกครอง, "เอกสารคู่มือครูผู้ปกครอง" (โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2504), หน้า 57

³ Leslie Andrew Dorneider Marquette, "A comparative Study of the Authority Dimension of Organizational Climate in the Secondary Schools in the State of Wisconsin as Measured by Student Perception of Discipline in the Schools" Dissertation Abstract 29 (November - December, 1969) : 1005.

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่แตกต่างกันระหว่างเพศ และเล็งยม อินภิรมย์¹ สํารวจความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ จำนวน 40 โรงเรียน พบว่า ครูที่ต่างเพศกัน ครูที่มีอายุต่างกัน และครูที่สอนในแต่ละประเภท โรงเรียนต่างกัน จะเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาความบกพร่องทางวินัยของนักเรียนแตกต่างกันไปด้วย

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงอาจเห็นได้ว่า ลักษณะปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและบรรยากาศของการใช้อำนาจในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์แตกต่างกัน ดังนั้นนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสังกัดที่แตกต่างกัน ย่อมมีความคิดเห็นต่อระเบียบวินัยแตกต่างกันด้วย ส่วนนักเรียนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระเบียบวินัยไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังกล่าวได้อีกว่า ครูที่มีอายุต่างกัน ครูที่ต่างเพศกัน และครูที่สอนในโรงเรียนต่างประเภทกัน มีความเห็นเกี่ยวกับความบกพร่องของนักเรียนต่างกัน

เพศกับวินัยของนักเรียน

กรุณา กิจขยัน² ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษา 5 ปีการศึกษา 2516 จำนวน 300 คน ชาย 173 คน หญิง 127 คน พบว่านักเรียนหญิงมีวินัยแห่งตนสูงกว่านักเรียนชาย และวารินทร์ ม่วงสุวรรณ³ ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง การอบรม

¹ เล็งยม อินภิรมย์, "การสำรวจความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร" (ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2503), หน้า 43-48

² กรุณา กิจขยัน, "ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี" (ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517), หน้า 84

³ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ, "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูลูกแบบให้ความรักและควบคุม ความเชื่อเพื่อและวินัยทางสังคม" (ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517), หน้า 163

เลี้ยงดูลูกแบบให้ความรักและควบคุม ความเอื้อเฟื้อและวินัยทางสังคม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด จำนวน 450 คน พบว่า นักเรียนหญิงมีวินัยทางสังคมมากกว่านักเรียนชาย

นอกจากนี้โจนส์¹ ได้ศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างเด็กชายและเด็กหญิงในด้านการปฏิบัติตามวินัย พบว่า เด็กชายวัยรุ่นจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยมากกว่าเด็กหญิง ทั้งนี้เพราะสังคมได้มุ่งหวังให้หญิงและชายมีพฤติกรรมเหมือนกัน การฝึกอบรมเด็กแต่ละเพศจึงแตกต่างกัน เนื่องจากมารยอมรับหรือปฏิเสธจากสังคมมีความหมายต่อหญิงมากกว่าชาย และสังคมเข้มงวดกวดขันกับความประพฤติของหญิงมากกว่าชาย นอกจากนี้เด็กชายจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยมากกว่าแล้ว ยังไม่เต็มใจที่จะกระทำตามกฎข้อบังคับต่าง ๆ โดยไม่คำนึงว่ากฎนั้นจะยุติธรรมต่อเขาหรือไม่

ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สันนิษฐานให้เห็นว่า เด็กหญิงและเด็กชายมีการแสดงออกที่แตกต่างกัน มีผลให้ความคิดเห็นต่อระเบียบวินัยแตกต่างกันไปด้วย ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก วัฒนธรรมไทยเด็กหญิงจะต้องเรียบร้อย ลังบเล้งยิ้ม อ่อนหวาน อยู่กับเหยากับเรือน ส่วนเด็กชายมีโอกาสเข้าสังคมเที่ยวเตร่มากกว่าเด็กหญิง มีความกล้าหาญ แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มากกว่าเด็กหญิง

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า

1. ปัญหาทางวินัยของนักเรียนที่สำคัญได้แก่ การหนีโรงเรียน, การมีกิริยาวาจาวไม่ดี, การแต่งกายผิดระเบียบ, การทะเลาะวิวาท, การไม่สนใจเรียน เป็นต้น
2. วิธีแก้ปัญหาวินัยของนักเรียนแต่ละวิธีแตกต่างกัน จากการศึกษาวิจัยของสแตนลีย์² พบว่า วิธีที่ใช้แก้ปัญหาวินัยของนักเรียน ใช้วิธีชี้แจงให้เห็นผิดหรือถูก 33.4%

¹V. Johns, "Character Development in Children," An Objective Approach in Carmichael Manual of Child Psychology (New York : John Wiley and Sons, 1954), p. 781-832

²William Oliver Stanley, Social Foundation of Education (New York : Dryden Press, 1955), p. 184-192

เพิ่มและลดงานที่มอบหมายให้ทำ 22.5% แก้ปัญหาตามสาเหตุ 14.6% ใช้วิธีการลงโทษ 13.9%

3. ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางวินัยนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้ครูชี้แจงนักเรียน ให้รู้อะไรถูกผิด อะไรควรไม่ควรก่อน การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด ควรใช้การลงโทษสถานเบา ก่อน และมุ่งระวังไม่ให้นักเรียนเข้าใจว่าการลงโทษเป็นการแก้แค้น ซึ่งเราพอจะแบ่งวิธีการแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียนได้ออกเป็น 3 ประเภท คือมุ่งมาทางใช้เหตุผล ไม่ให้นักเรียนเกิดข้อข้องสงสัย เป็นลักษณะประชาธิปไตย อีกลักษณะหนึ่งมุ่งใช้เหตุผลควบคู่กับอำนาจ กฎเกณฑ์ที่วางไว้ โดยการลงโทษนั้นไม่เป็นตัวอย่างของกลุ่ม เป็นลักษณะของเผด็จการในประชาธิปไตย และลักษณะสุดท้าย คือตามความเห็นของครูฝ่ายเดียว มีการลงโทษเป็นตัวอย่างของกลุ่มทำให้นักเรียนได้อับอาย เป็นลักษณะของเผด็จการ

4. เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวิธีแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียนนั้น เล่งยีม อินทภิรมย์¹ พบว่าครูที่ต่างเพศกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมนักเรียนต่างกัน และโจนส์² ได้ศึกษาด้านการปฏิบัติตามวินัยพบว่า เด็กชายวัยรุ่นจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยมากกว่าเด็กหญิง สนับสนุนให้เห็นว่าเด็กที่ต่างเพศกันน่าจะมีความคิดเห็นต่อระเบียบวินัยแตกต่างกันด้วย

¹ เล่งยีม อินทภิรมย์, "การสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร" (ปริญาณานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2503), หน้า 43-48

² V. Johns, "Character Development in Children," An Objective Approach in Carmichael Manual of Child Psychology (New York : John Wiley and Sons, 1954), p. 781-832